

वेळ -३ तास

गुण- १००

सूचना - १. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. (प्रत्येकी २० गुण)

१. अ) सत्ता समतोल संकल्पनेचे परीक्षण करा. सत्ता समतोल प्रस्थापनेसाठी कोणती तंत्रे वापरली जातात ?

किंवा

ब) आंतरराष्ट्रीय संबंधांचा अर्थ सांगा आणि त्याच्या वास्तववादी दृष्टीकोनाच्या अभ्यासाची चर्चा करा.

२. अ) द्विध्रुवी विश्व संकल्पनेचे शीतयुद्धाच्या संदर्भात स्पष्टीकरण करा.

किंवा

ब) एकध्रुवी, द्विध्रुवी आणि बहुध्रुवी संकल्पनेच्या संदर्भात समकालीन विश्व व्यवस्थेची चर्चा करा.

३. अ) निःशस्त्रीकरण व सामुहिक सुरक्षेच्या संदर्भात शांतता संकल्पनेची चर्चा करा.

किंवा

ब) संघर्षाच्या कारणांचे विश्लेषण करा आणि त्यांच्या आंतरराष्ट्रीय संबंधावरील परिणामांची चर्चा करा..

४. अ) आंतरराष्ट्रीय राजकीय अर्थकारणातील जागतिक बँकेच्या धूमिकेचे परीक्षण करा.

किंवा

ब) जागतिकीकरण म्हणजे काय? त्याचे फायदे व तोटे यांची चर्चा करा.

५. टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(अ) उदारमतवादी दृष्टीकोन

(ब) आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी

(क) मानवी सुरक्षा

(ड) युरोपियन महासंघ

(इ) सत्तेचे निर्धारक घटक

85 Copy

Paper / Subject Code: 97019 / POLITICS- World Politics

Time: 3 hours

Marks: 100

- N.B. 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks. (20 marks each)

1. A) Explain the term 'Balance of Power'. What are the techniques used to maintain Balance of Power?

OR

B) Define International Relations and discuss the Realist approach to its study.

2. A) Explain the concept of Bi-polarity with reference to the Cold War.

OR

B) Discuss the World Order today in the context of Unipolarity, Bi--polarity and Multipolarity

3. A) Discuss the concept of peace in the context of Disarmament and Collective Security.

OR

B) Analyse the causes of Conflict and discuss its impact on International Relations.

4. A) Examine the role of the World Bank in the International Political Economy.

OR

B) What is Globalisation? Discuss its advantages and disadvantages.

5. Write short notes (Any Two)

- (a) Liberal Approach
- (b) International Monetary Fund.
- (c) Human Security
- (d) European Union
- (e) Determinants of power
